

ਸੰਤ ਰਾਮ
ਪੁੱਤਰ
ਵਧਵਾ ਰਾਮ
ਦੁਆਰਾ
ਐਲ. ਮੇਹਰ
ਚੰਦ,
ਮੁਖਤਿਆਰਮ
ਬਨਾਮ
ਘਸੀਟਾ ਰਾਮ
ਅਤੇ ਹੋਰ

ਫਾਲਸ਼ੋ ਜੇ.

ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਫਿਜ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਸੁਲੇਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਸੀਦਾਂ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰਫੋਇਲਜ਼ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਊਂਟਰਫੋਇਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਸਲ ਰਸੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਕਾਪੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਡੀਡ-ਰਾਈਟਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਐਂਟਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਕਾਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਤੀਜੀ ਧਾਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ

ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ.

ਰਾਣਾ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ, ਈ.ਟੀ.ਸੀ., ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ, ਆਦਿ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1954 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 267।

1954
4, ਮਾਰਚ

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V) - ਧਾਰਾ 145 - ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ - "ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ" - ਦਾ ਮਤਲਬ-ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ-ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ।

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1937 ਲਾਹ. 370

ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਤਾਕਤ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਥੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਉੱਤਮ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ, ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ, ਸਿਵਾਏ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਹੱਦ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਇਰਾਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਾਖਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਨੁਕਤੇ ਹਨ—

(ਏ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਮੁੱਢਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ", ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਿੰਸਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। . ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੱਥ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਅੰਗਾਂ ਲਈ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਗੁਨਾਹ ਦੀਆਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਘਟਨਾਵਾਂ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਇੱਕ ਸਿਰਫ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਟ੍ਰੈਕਟ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ ਹੈ।

ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (1), ਰਾਂਚੀ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਤਾਬ ਉਦੈਨਾਥ ਸਾਹੀ ਦਿਓ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 439, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ. ਕਪੂਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਕੈਂਪ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, ਮਿਤੀ 12 ਦਸੰਬਰ, 1953, ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਆਰ. ਭਗਤ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਕਾਂਗੜਾ, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਾਂਗੜਾ ਵੈਲੀ ਸਲੇਟ ਕੰਪਨੀ, ਕੰਨਿਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਟੀਕਾ ਚੱਕ ਬਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਦੀ ਨਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਤਹੀ ਪੱਥਰਾਂ ਤੋਂ ਸਲੇਟਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਐਮ.ਐਲ. ਸੇਠੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ.

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗੜਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੰਨਿਆਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਕੁਝ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੰਨ 1867 ਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕੰਨਿਆਰਾ ਦੇ ਕੁਝ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੱਦ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੱਡਾਂ ਜਾਂ ਖਾਣਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸਲਾਨਾ 1,700 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਰ ਮਾਲੀਆ। ਮਿਸਟਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਂਗੜਾ ਵੈਲੀ ਸਲੇਟ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਚਿੱਤਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਖੱਡਾਂ ਅਤੇ ਖਾਣਾਂ ਤੋਂ ਸਲੇਟਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲ 1919 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਪੈਟ. 565

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1939 ਪੈਟ. 209

ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਾਲ 1928 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਮਾਲਕੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਕਿ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਉਪਕਰਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿਰਫ 1,700 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਅਸਲ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਰਾਣਾ
ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ
ਵਗੈਰਾ
ਬਨਾਮ
ਕਿਦਾਰ
ਨਾਥ ਵਗੈਰਾ

ਭੰਡਾਰੀ,
ਸੀ.ਜੇ.

ਸਾਲ 1945 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਨਿਆਰਾ ਜੰਗਲਾਤ ਸੋਸਾਇਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 26 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਤਹੀ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੇਵੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 8,100 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਨਿਲਾਮ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਦੇਵੀ ਸਿੰਘ ਨੇ 16 ਜੂਨ ਨੂੰ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡਾਂ ਤੋਂ ਸਤਹੀ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 21 ਜੂਨ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਦੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪਰਮਿਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬੈਂਡ ਤੋਂ ਸਤਹੀ ਪੱਥਰ ਹਟਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਇਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਕੰਜਰਵੇਟਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਜੀਬ-ਉਲ- ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਲੇਟਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉੱਪਰ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਤਹ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅਤੇ

ਰਾਣਾ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ
ਵਗੈਰਾ ਬਨਾਮ
ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ
ਵਗੈਰਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.

26 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਆਰਜ਼ੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਹੁਣ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਰ ਲੜ ਰਹੀ ਧਿਰ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਲੋਭੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪੈਰ ਜਮਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫਾਇਦਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ 1 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਨਦੀ ਦੇ ਬੈਂਡਾਂ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨਾਲੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਹਟਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੋਵੇਂ 2 ਅਤੇ 3 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਨਾਲੇ ਦੇ ਬੈਂਡ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। 3 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਨਿਆਰਾ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 145 ਅਤੇ 147 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ, ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 1867 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਨੇ 26 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕੁਝ ਨਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡਾਂ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਹਟਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਝਗੜਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 23 ਸਤੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 145 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। - ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1867 ਦੀ ਲੀਜ਼ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡਾਂ ਤੋਂ ਸਤਹ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ; ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ 2 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਸੀ।

1952; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਦੀ ਦੇ ਨਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਸਤਹ ਪੱਥਰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ; ਕਿ 26 ਅਗਸਤ 1952 ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਦਾ ਪੱਤਰ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ 1 ਸਤੰਬਰ 1952 ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੱਢਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 145 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ. ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਟਰੀਮ ਦੇ ਬੈਂਡਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਆਏ ਹਨ।

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਤਾਕਤ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਥੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਉੱਤਮ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰਾਣਾ ਉੱਤਮ
ਸਿੰਘ ਵਗੈਰਾ
ਬਨਾਮ
ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ
ਵਗੈਰਾ

ਭੰਡਾਰੀ,
ਸੀ.ਜੇ.

ਰਾਣਾ ਉੱਤਮ
ਸਿੰਘ ਵਗੈਰਾ
ਬਨਾਮ ਕਿਦਾਰ
ਨਾਥ ਵਗੈਰਾ
ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.

ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿਵਾਏ ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਇਰਾਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਾਖਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨੁਕਤੇ ਹਨ—

(ਏ) ਕੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕੀ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਗੜਬੜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਮੁੱਢਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਉਹ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। .

ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1867 ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਕਨੀਆੜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਕਰਾਉਨ ਦੇ ਕੋਲ ਸਨ, ਕਿ ਕਰਾਉਨ ਨੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਲ 1921 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁੱਢਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਨੇ

ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਾਲ 1867 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਸ਼ਾਅ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੀਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੱਡਾਂ ਜਾਂ ਖਾਣਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਥਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡ 'ਤੇ ਪਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੱਡ ਜਾਂ ਖਾਣਾਂ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਡਾਂ ਤੋਂ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਮੌਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ 3 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ 1952, ਅਤੇ 1 ਅਤੇ 2 ਸਤੰਬਰ, 1952 ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਮਾਲਕ (ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ) (1)। ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 1 ਸਤੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਟ੍ਰੈਕਟ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ ਹੈ (ਰਾਂਚੀ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਉਦੈਨਾਥ ਸਾਹੀ ਦਿਓ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ) (2). ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਬਜ਼ਾ ਜੁਲਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਜੋ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1939 ਪੈਟ, 209

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਪੈਟ, 565

ਰਾਣਾ
ਉੱਤਮ
ਸਿੰਘ
ਵਗੈਰਾ
ਬਨਾਮ
ਕਿਦਾਰ
ਨਾਥ
ਵਗੈਰਾ
ਭੰਡਾਰੀ,
ਸੀ.ਜੇ.

ਰਾਣਾ ਉੱਤਮ
ਸਿੰਘ ਵਗੈਰਾ
ਬਨਾਮ ਕਿਦਾਰ
ਨਾਥ ਵਗੈਰਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.

ਮੁਢਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਈ ਕਰਮਚਾਰੀ 2, 3 ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਸਤ੍ਹਾ ਦੇ ਪੱਥਰ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗਲਾਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਚਲਾਨਾਂ ਦੀ ਧਮਕੀ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। "ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਅਸਲ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। "ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੱਥ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਅੰਗਾਂ ਲਈ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਜਿਵੇਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਦਰਖਾਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ।

ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ.

ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਮੂਰਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ, ਅੰਬਾਲਾ ਵਿਖੇ ਮੰਦਰ

ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 298

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III)-ਸੈਕਸ਼ਨ 4- ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ- ਕੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਸੈਕਸ਼ਨ 4-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ-ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ-ਪਿਛਲਾ ਹੁਕਮ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਬਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੁੰਜ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਹਿਮਤੀ ਡਿਕਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ।

ਬਾਰਟਨ ਬਨਾਮ ਫਿੰਚਮ (1), ਬ੍ਰਾਊਨ ਬਨਾਮ ਡਰਾਪਰ (2), ਸੋ ਬੁਚਰ (3), ਗਿਰਫਿਥਸ ਬਨਾਮ ਡੇਵਿਸ (4), ਅਤੇ ਪੁਨਮ-ਮੋਹਤਾ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਮੁਖਰਜੀ (5), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(1) (1921) 2 ਕੇ.ਬੀ. 291

(2) 1944 ਕੇ.ਬੀ. 309

(3) (1950) 1 ਕੇ.ਬੀ. 671

(4) (1943) 1 ਕੇ.ਬੀ. 618

(5) 56 ਸੀ. ਡਬਲਿਊ. ਐਨ. 15

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਕਬਾਲ ਕੌਰ

(ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ)

ਰਾਣਾ ਉੱਤਮ
ਸਿੰਘ ਵਗੈਰਾ
ਬਨਾਮ
ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ
ਵਗੈਰਾ

ਭੰਡਾਰੀ,
ਸੀ.ਜੇ.

1955

24, ਮਾਰਚ